

مراقبت اغوشی

(KMC)

می تواند در حالت نشسته یا تکیه داده به تختخواب یا صندلی، مراقبت اغوشی را انجام دهد. حریم خصوصی مادر و نوزاد باید حفظ شود.

به طور کلی مراقبت اغوشی را می توان بلافاصله بعد از تثبیت وضعیت نوزاد و تمایل مادر پس از آموزش ها و تشویق های لازم آغاز نمود.

نوزادان با مراقبت اغوشی در منزل:

- (۱) خواب طولانی تر و عمیق تر ی دارند.
- (۲) تغذیه انحصاری با شیر مادر بهتر و طولانی تر انجام می شود.
- (۳) در آینده کودکان آرام تر و مهربانتری می شوند و شخصیت متعادل تری خواهند داشت.
- (۴) ریفلاکس (برگشت شیر از معده به مری) کمتری خواهند داشت.

تهیه کننده: واحد آموزش و بخش نوزادان و NICU

تأیید کننده: مدیر گروه نوزادان و NICU

تاریخ تدوین: ۱۳۹۶/۸/۱

تاریخ آخرین بازنگری: ۱۴۰۳/۶/۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۸/۶/۱

ویرایش: ۰۱

کد: ATH-ED/ED-64

منبع: کتاب بسته خدمتی مراقبت اغوشی مادر و نوزاد

طراحی و چاپ: روابط عمومی بیمارستان آتیه

آدرس: تهران، شهرک غرب، تقاطع بلوار فرحزادی و شهید دادمان

تلفن بیمارستان: ۸۲۷۲۱

فاکس بیمارستان: ۸۸۰۸۶۰۹۵

سایت بیمارستان: www.atiehhospital.ir

تولد نوزاد نارس یکی از چالش های مهم نظام سلامت در دنیا است. مشکلات ناشی از مراقبت نوزادان نارس و عوارض مختلفی که بر روند تکاملی این نوزادان گذاشته می شود تاثیر گذار بر شخصیت افراد خانواده ها و اجتماع می باشد.

مطالعات حاکی از آن است که برقراری تماس پوست با پوست از ساعت اول تولد در بخش زایمان و تداوم تقویت آن در بخش های نوزادان به خصوص بخش های مراقبت ویژه نوزادان در بهبود جسمی و عاطفی نوزادان تاثیراتی چشمگیر دارد. در این راستا برنامه مراقبت آغوشی مادر و نوزاد kangaroo mother care توصیه می شود.

چه نوزادی را می توان مراقبت آغوشی نمود؟

همه نوزادان می توانند مراقبت آغوشی شوند و در شرایط زیر شروع مراقبت آغوشی و ادامه آن نیاز به دستور کتبی پزشک دارد:

- وزن هنگام تولد کمتر از ۱۲۵۰ گرم
- ناپایداری دمای بدن نوزاد
- ناپایداری اشباع اکسیژن خون شریانی
- نوزاد زیر تهویه مکانیکی (IMV یا NCPAP)

مراقبت آغوشی kmc:

یک روش طبیعی می باشد که نوزاد به طور برهنه و عمودی بر روی سینه مادر و در تماس مستقیم پوست با پوست حداقل به مدت یک ساعت قرار می گیرد. این روش به ویژه در مراقبت از نوزادان کم وزن (کمتر از ۲۵۰۰ گرم) بسیار مفید است.

دو شیوه برای اجرای آن وجود دارد که شامل:

مراقبت آغوشی مداوم: که نوزاد به صورت ۲۴ ساعته بر روی سینه مادریا پدر مراقبت می شود.

مراقبت آغوشی متناوب: که نوزاد به صورت متناوب بر روی سینه مادریا پدر و داخل انکوباتور مراقبت می شود.

مزایای مراقبت آغوشی:

- تغذیه انحصاری با شیر مادر: روش مراقبت آغوشی نه تنها در مدت بستری در بیمارستان بلکه بعد از ترخیص نیز موجب افزایش تغذیه انحصاری با شیر مادر و افزایش تولید شیر مادر می گردد.
 - کنترل حرارت و متابولیسم: مراقبت آغوشی در مقایسه با انکوباتور سبب حفظ بیشتر دمای طبیعی بدن نوزاد و پیشگیری از هیپوترمی می شود.
 - تاثیر مثبت بر حواس پنجگانه: مراقبت آغوشی پنج حس اصلی نوزاد را تقویت می کند. نوزاد حرارت بدن مادرش را از طریق تماس پوست به پوست حس می کند (لامسه)، به صدای مادر و تپش قلب او گوش می کند. (شنوایی)، بوی مادر را حس می کند. (بویایی) پستان مادر را می مکد (چشایی)، با مادر تماس چشمی دارد (بینایی)
 - بهبود رشد: نوزاد در روش مراقبت آغوشی از وزن گیری بهتری برخوردار است.
 - کاهش مرگ و میر نوزادان
 - کاهش طول مدت بستری نوزاد در بیمارستان
 - تاثیر روحی و روانی: مراقبت آغوشی نه تنها به بهبود وضعیت روحی و روانی نوزاد بلکه به والدین نیز در این زمینه کمک می کند. مادران تماس پوست با پوست را به مراقبت متداول ترجیح داده و آن را سبب افزایش آرامش، اعتماد به نفس، احساس توانایی و رضایت از خود می دانند و از این که می توانند برای نوزاد نارسشان کاری انجام دهند احساس خوشایندی دارند. این نوزادان در آینده به افرادی با شخصیت های اجتماعی مثبت تر تبدیل خواهند شد.
 - کاهش مشکلات نوزاد: مراقبت آغوشی نوزاد باعث کاهش استفراغ، مشکلات تنفسی عفونت گریه نوزاد و غیره می شود.
- انجام قدم به قدم مراقبت آغوشی:**
- (۱) مادر قبل از شروع، آمادگی های شخصی مانند تخلیه مثانه را انجام دهد.
 - (۲) دمای بدن مادر اندازه گیری شود.
 - (۳) دمای محیط مناسب باشد. (۲۲-۲۴)

(۴) دمای زیر بغل نوزاد اندازه گیری شود.

وسایل مورد نیاز فراهم گردد که شامل:

- ملافه گرم و نرم
- صندلی راحتی یا تخت مناسب
- پالس اکسی متر
- زیر پایی
- بالش کوچک به تعداد نیاز برای مادر
- لباس مناسب مراقبت آغوشی برای مادر
- کلاه و پوشک

وضعیت قرار گیری در مراقبت آغوشی:

مادر هنگام مراقبت آغوشی بلوز و سینه بند خود را درآورده لباس مخصوص مراقبت آغوشی برتن می کند. نوزاد باید برهنه و به صورت عمودی بین پستان های مادر قرار داده شود به طوری که قفسه سینه و سر نوزاد روی قفسه سینه مادر قرار گیرد، سر کمی به یک طرف بر گردانده شود تا به راحتی نفس بکشد. ران ها بهتر است خم و از بدن دور شوند و شکلی مانند پاهای قورباغه بگیرند، آرنج ها هم بهتر است خم شوند. روی نوزاد را می توان با یک ملافه نرم و نخی پوشاند. مادر